

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت

دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

استاندارد آموزش شغل معاون حسابرس (داخلی)

گروه شغلی

امور مالی و بازرگانی

کد ملی آموزش شغل

۲	۴	۱	۱	۴	۰	۴	۵	۰	۰	۹	۰	۰	۰	۱
ISCO-08				سطح مهارت	شناسه گروه			شناسه شغل			شناسه شایستگی		نسخه	

۱-۱۰/۳۱/۱/۲/۳

تاریخ تدوین استاندارد: ۹۰/۰۵/۱

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی شناسایی شغل: ۱-۱۰/۲۱/۱/۲/۳

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته مالی و بازرگانی :

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد شغل و آموزش شغل :
- اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان آذربایجان شرقی
- شرکت آذر طلایی
- دانشگاه آزاد اسلامی

فرآیند اصلاح و بازنگری :

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ،

شماره ۲۵۹

تلفن ۶۶۵۶۹۹۰۰ - ۹

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷

آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci @ yahoo.com

تهیه کنندگان استاندارد شغل

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	محمدباقر بدیعی سردرود	کارشناسی	حسابداری	مدیر مالی شرکت آذرطلائی	۸ سال	تلفن ثابت : ۰۴۱۱۴۲۰۳۳۴۲ تلفن همراه : ۰۹۱۴۳۱۶۸۹۴۴ ایمیل : mohammadbadiee@gmail.com آدرس : تبریز سردرود خیابان امام کوی
۲	مهدی اله ویردی زاده	کارشناسی ارشد	حسابداری و مدیریت دولتی	مدیر مالی منطقه ۱۳ دانشگاه آزاد اسلامی - استاد دانشگاه	۱۰ سال	تلفن ثابت : ۰۴۱۱۳۳۷۹۷۳ تلفن همراه : ۰۹۱۴۳۱۵۷۱۶۸ ایمیل : iau_m13@yahoo.com آدرس : تبریز - مارالان
۳	سعید دیوخار	کارشناسی ارشد	حسابداری	استاد دانشگاه آزاد اسلامی واحد کلیبر - ممقان - مراغه	۱۰ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : ۰۹۱۴۴۰۰۵۱۲۶ ایمیل : آدرس : ممقان خیابان امام
۴	محمدامین حکیمی	کارشناسی ارشد	حسابداری	کارشناس مالی منطقه ۱۳ دانشگاه آزاد اسلامی	۸ سال	تلفن ثابت : ۰۴۱۱۳۳۲۷۵۴۸ تلفن همراه : ۰۹۱۴۳۱۱۱۷۵۰ ایمیل : آدرس : تبریز خیابان جلالیه

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود .

استاندارد آموزش :

نقشه ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزش .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی :

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود. (مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک یا با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد.)

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام شغل :	
معاون حسابرِس (داخلی)	
شرح شغل :	
معاون حسابرِس (داخلی) در حوزه امور مالی و بازرگانی - حسابداری بوده و شایستگی‌هایی از قبیل برنامه ریزی حسابرِس ، آنالیز شواهد، چه نوع و چه مقدار ، نمونه گیری در حسابرِس ، آنالیز کاربرگهای حسابرِس و کنترل کیفیت حسابرِسها ، تحلیل آیین رفتار حرفه ای حسابرِس داخلی و آنالیز فرآیندهای حسابرِس صورتهای مالی را دارد . این شغل با حسابرسان شاغل در شرکتها و موسسات در ارتباط است.	
ویژگی های کارآموز ورودی :	
حداقل میزان تحصیلات : کارشناسی حسابداری حداقل توانایی جسمی : سلامت جسمی کامل مهارت های پیش نیاز این استاندارد : حسابرِس	
طول دوره آموزش :	
طول دوره آموزش	: ۱۱۰ ساعت
- زمان آموزش نظری	: ۲۳ ساعت
- زمان آموزش عملی	: ۷۷ ساعت
- کارورزی	: - ساعت
- زمان پروژه	: ۱۰ ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)	
- آزمون نظری : ۶۵٪	
- آزمون عملی : ۲۵٪	
- اخلاق حرفه ای : ۱۰٪	
صلاحیت های حرفه ای مربیان :	
دارا بودن حداقل مدرک تحصیلی لیسانس حسابداری با حداقل ۳ سال سابقه کار حسابرِس	

*** تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :**

بازرسی جستجو گرانه مدارک حسابداری و سایر شواهد زیر بنای صورتهای مالی می باشد. حسابرسان از راه کسب آگاهی از سیستم کنترل داخلی و بازرسی مدارک، مشاهده داراییها، پرسش از منابع داخل و خارج شرکت و اجرای سایر روشهای رسیدگی، شواهد لازم را برای تعیین این که صورتهای مالی، تصویری مطلوب و به نسبت کامل از وضعیت مالی شرکت و فعالیتهای آن در طول دوره مورد رسیدگی ارائه می کند یا خیر، گردآوری می کنند.

*** اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :**

Deputy Auditor

*** مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :**

کاردان و کارشناس حسابداری مالی

کارشناس مدیریت بازرگانی و صنعتی

مدیر حسابرسی

حسابرس

حسابرس ارشد

*** جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :**

الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع

ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت ● طبق سند و مرجع

ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع

د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش معاون حسابرس (داخلی)

- شایستگی ها

ردیف	عناوین
۱	آنالیز فرآیندهای حسابرسی صورتهای مالی
۲	تحلیل آیین رفتار حرفه ای حسابرسی داخلی
۳	آنالیز کاربرگهای حسابرسی و کنترل کیفیت حسابرسیها
۴	نمونه گیری در حسابرسی
۵	آنالیز شواهد، چه نوع و چه مقدار
۶	برنامه ریزی حسابرسی
۷	کنترلهای داخلی و خارجی در سیستم های کامپیوتری
۸	
۹	

استاندارد آموزش معاون حسابرس (داخلی)
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان : آنالیز فرآیندهای حسابرسی صورتهای مالی
	جمع	عملی	نظری	
	۱۴	۱۱	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
رایانه - دیتا پروژکتور - پرینتر -		۶۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۳۰ دقیقه	دانش : - ضرورت حسابرسی و تعریف حسابرسی - انواع حسابرسی از نظر ماهیت کار و زمان انجام آن - انواع حسابرسان و استانداردهای پذیرفته شده حسابرسی - آزمونهای حسابرسی - انواع گزارشات حسابرسی	
	۲ ۲ ۲ ۳ ۲		مهارت : - تجزیه و تحلیل حسابرسی - تحلیل حسابرسی از نظر ماهیت کار و زمان انجام آن - کنترل حسابرسان و استانداردهای پذیرفته شده حسابرسی - تجزیه و تحلیل آزمونهای حسابرسی - تجزیه و تحلیل گزارشات حسابرسی	
	نگرش : استفاده از حسابرسی صورتهای مالی جهت پیشبرد اهداف شرکت			
	ایمنی و بهداشت : -			
	توجهات زیست محیطی : -			

استاندارد آموزش معاون حسابرس (داخلی)
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	عنوان :		
	تحلیل آیین رفتار حرفه ای حسابرسی داخلی		
	نظری	عملی	جمع
	۴	۱۰	۱۴
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط		
- رایانه - دیتا پروژکتور - پرینتر	۶۰ دقیقه		دانش : - انواع آیین رفتار حرفه ای حسابرسی داخلی - احکام آیین رفتار حرفه ای و ضمانت اجرای احکام - مسئولیت حسابرسان داخلی در قبال صاحبکار و اشخاص ثالث - روشهای لازم در شرایط احتمال تحریفات - خطرات ذاتی و کنترل آنها توسط حسابرس داخلی
	۲۰ دقیقه		مهارت : - تجزیه و تحلیل آیین رفتار حرفه ای حسابرسی داخلی - تحلیل ضمانت اجرای احکام - آنالیز مسئولیت حسابرسان داخلی - تجزیه و تحلیل روشهای لازم در شرایط احتمال تحریفات - تجزیه و تحلیل خطرات ذاتی و کنترل آنها توسط حسابرس داخلی
	۴۰ دقیقه		نگرش : استفاده از تحلیل آیین رفتار حرفه ای حسابرسی جهت احترام متقابل
	۶۰ دقیقه		ایمنی و بهداشت : -
	۶۰ دقیقه		توجهات زیست محیطی : -
	۲	۲	
	۲	۲	
	۲	۲	
	۲	۲	

استاندارد آموزش معاون حسابرس (داخلی)
- برگه ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان : آنالیز کاربرگهای حسابرسی و کنترل کیفیت حسابرسیها
	نظری	عملی	جمع	
	۴	۱۲	۱۶	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- رایانه - دیتا پروژکتور - پرینتر		۶۰ دقیقه		دانش : - کاربرگهای حسابرسی - ارتباط بین کاربرگها و مسئولیت قانونی حسابرسان - عوامل موثر بر قضاوت حسابرس مستقل - انواع کاربرگها و نحوه ی تهیه آنها - هدفهای هریک از عناصر کنترل کیفیت
		۳۰ دقیقه		مهارت : - تجزیه و تحلیل نقش کاربرگهای حسابرسی - آنالیز ارتباط بین کاربرگها و مسئولیت قانونی حسابرسان - تجزیه و تحلیل عوامل موثر بر قضاوت حسابرس مستقل - آنالیز کاربرگها و نحوه ی تهیه آنها - تحلیل هدفهای هریک از عناصر کنترل کیفیت
		۶۰ دقیقه		
		۳۰ دقیقه		
	۶۰ دقیقه			
		۲		نگرش : استفاده از کاربرگهای حسابرسی در کنترل کیفیت حسابرسیها
		۳		
		۳		
		۲		
		۲		ایمنی و بهداشت : -
				توجهات زیست محیطی : -

استاندارد آموزش معاون حسابرس (داخلی)
- برگه ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان : نمونه گیری در حسابرسی
	نظری	عملی	جمع	
	۳	۱۲	۱۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- رایانه - دیتا پروژکتور - پرینتر			۳۰ دقیقه ۴۰ دقیقه ۹۰ دقیقه ۲۰ دقیقه	دانش : - تشابه ها و تفاوت های مهم بین نمونه گیری آماری و غیر آماری - مفاهیم اصلی نمونه گیری برای نمونه گیری حسابرسی - روش های طراحی، اجرا و ارزیابی طرح های نمونه گیری برای آزمون محتوا - تمایز های بین طرح های نمونه گیری
		۳ ۲ ۳ ۲ ۲		مهارت : - تحلیل تشابه ها و تفاوت های مهم بین نمونه گیری آماری و غیر آماری - تجزیه و تحلیل مفاهیم اصلی نمونه گیری برای نمونه گیری حسابرسی - آنالیز ارزیابی طرح های نمونه گیری برای آزمون محتوا - تجزیه و تحلیل تمایز های بین طرح های نمونه گیری - تحلیل تغییرات ویژگی های جامعه های مختلف
				نگرش : رعایت اصول نمونه گیری در حسابرسی جهت بهره وری
				ایمنی و بهداشت : -
				توجهات زیست محیطی : -

استاندارد آموزش معاون حسابرس (داخلی)
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان : آنالیز شواهد، چه نوع و چه مقدار
	نظری	عملی	جمع	
	۳	۱۱	۱۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- رایانه - دیتا پروژکتور - پرینتر		۶۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۳۰ دقیقه		دانش : - مفاهیم قابل قبول و کافی در مورد شواهد حسابرسی - روش های توصیف حسابهای با احتمال خطر ذاتی بالا - روش های توصیف انواع شواهد لازم برای محدود کردن - روش های تشریح موارد حسابداری و حسابرسی مربوط به رویدادهای بعد از تاریخ ترازنامه - مسئولیتهای حسابرسان
	۲ ۳ ۲ ۲ ۲			مهارت : - آنالیز قابل قبول و کافی در مورد شواهد حسابرسی - آنالیز حسابهای با احتمال خطر ذاتی بالا - تجزیه و تحلیل انواع شواهد لازم برای محدود کردن - تجزیه و تحلیل موارد حسابداری و حسابرسی مربوط به رویدادهای بعد از تاریخ ترازنامه - تجزیه و تحلیل مسئولیتهای حسابرسان
				نگرش : استفاده از شواهد در عملیات حسابرسی بابت بهره وری موثر
				ایمنی و بهداشت :
				توجهات زیست محیطی : -

استاندارد آموزش معاون حسابرس (داخلی)
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان : برنامه ریزی حسابرسی
	نظری	عملی	جمع	
	۳	۱۱	۱۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- رایانه - دیتا پروژکتور - پرینتر			۶۰ دقیقه ۲۰ دقیقه ۴۰ دقیقه	دانش : - راههای کسب شناخت - کسب شناخت از فعالیت صاحبکار و مذاکرات مقدماتی - موافقتنامه حسابرسی و مستندسازی مراحل برنامه ریزی - روش های ارزیابی نتایج روشهای حسابرسی - نکات عمده استانداردهای حسابرسی
		۲ ۲ ۲ ۳ ۲		مهارت : - تجزیه و تحلیل راههای کسب شناخت - آنالیز فعالیت صاحبکار و مذاکرات مقدماتی - تحلیل موافقتنامه حسابرسی و مستندسازی مراحل - تجزیه و تحلیل و ارزیابی نتایج روشهای حسابرسی - تجزیه و تحلیل نکات عمده استانداردهای حسابرسی
				نگرش : همگرایی در کار برای بهبود بهره وری
				ایمنی و بهداشت : - توجهات زیست محیطی : -

استاندارد آموزش معاون حسابرس (داخلی)

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان : کنترل‌های داخلی و خارجی در سیستم‌های کامپیوتری
	جمع	عملی	نظری	
	۱۳	۱۰	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- رایانه - دیتا پروژکتور - پرینتر			۶۰ دقیقه ۴۰ دقیقه ۶۰ دقیقه ۲۰ دقیقه	دانش : - تمایز کنترل‌های عمومی از کنترل‌های کاربردی - انواع عمده کنترل‌های عمومی و کاربردی - اصول تشریح ماهیت کنترل‌ها در سیستم‌های کامپیوتری - اصول توصیف ماهیت برنامه‌های عمومی و راه‌های استفاده
		۳ ۲ ۲ ۳		مهارت : - تجزیه و تحلیل تمایز کنترل‌های عمومی از کنترل‌های کاربردی - تجزیه و تحلیل کنترل‌های عمومی و کاربردی - تجزیه و تحلیل ماهیت کنترل‌ها در سیستم‌های کامپیوتری - تجزیه و تحلیل ماهیت برنامه‌های عمومی و راه‌های استفاده
	نگرش : نگرش مثبت در انجام کار و رعایت اخلاق حرفه‌ای			
	ایمنی و بهداشت : -			
توجهات زیست محیطی : -				

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	رایانه	تجهیزات کامل	یک دستگاه	
۲	دیتا پروژکتور	اداری	یک دستگاه	
۳	میز	-	۱ عدد هر نفر	
۴	صندلی	-	۱ عدد هر نفر	
۵	پرینتر	لیزری (سیاه و سفید)	یک دستگاه	

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	لوازم کمک آموزشی	-	یک سری	
۲	مقررات و آیین نامه		یک سری	
۳				
۴				
۵				
۶				
۷				
۸				
۹				
۱۰				
۱۱				
۱۲				
۱۳				
۱۷				

توجه :

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .

- برگه استاندارد تجهیزات ، مواد ، ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	فاکتور		یک سری	
۲	اسناد و مدارک		یک سری	
۳	اسناد مالی		یک سری	
۴	فرم نمونه حسابرسی		یک سری	
۵	فرم گزارش حسابرسی		یک سری	
۶	کاربرگ حسابرسی		یک سری	

توجه :

- مواد به ازاء یک نفر کارآموز محاسبه شود .

- سایر منابع و محتواهای آموزشی (پیشنهادی گروه تدوین استاندارد) علاوه بر منابع اصلی

ردیف	نام کتاب یا جزوه	سال نشر	مؤلف / مؤلفین	مترجم / مترجمین	محل نشر	ناشر	توضیحات
۱	اصول حسابرسی	۸۴	والتر بی/میگز	عباس ارباب سلیمانی و محمود نفری	تهران	سازمان حسابرسی	
۲	حسابرسی صورتهای مالی	۸۹	ناصر مکارم و امیر صفاریان		تهران	مهربان نشر	
۳							

- منابع و نرم افزارهای آموزشی (اصلی مورد استفاده در تدوین و آموزش استاندارد)

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مؤلف	مترجم	سال نشر	محل نشر	ناشر یا تولید کننده
۱	استانداردهای حسابرسی	کمیته تدوین	-	۸۸	تهران	سازمان حسابرسی
۲						
۳						
۴						

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

1. www.iraniaanaa.com
2. www.iranianica.com
3. www.hesabdary.net
4. www.hesabdaronline.com
5. www.bilan.ir
6. www.hesabiran.com
7. www.hesaboketab.ir
8. www.audit.org
9. www.acclearn.com
10. www.iautabriz.blogfa.com